

Samen en lokaal voor werk

Engagementsverklaring van sociale partners in de SERV en in VDAB, lokale besturen in de VVSG en (Minister van Werk en sociale economie en Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen namens de Vlaamse Regering)

Onze arbeidsmarkt wordt gekenmerkt door een structurele krapte, door competentie-mismatches en door een groot aantal mensen die om diverse redenen niet actief (kunnen) participeren aan de arbeidsmarkt. Dit zorgt voor een stijgend aantal niet ingevulde vacatures. Deze spanning leidt tot een maatschappelijk appél om iedereen, niet-werkende werkzoekenden, niet-beroepsactieven met uitkering, niet-beroepsactieven zonder uitkering, leefloongerechtigden en andere OCMW-cliënten, meer perspectief op opleiding en werk te bieden. Dit vereist inspanningen aan de vraag- en aanbodzijde van de arbeidsmarkt.

1. **Doelstelling.** Als sociale partners in de SERV en in VDAB, en lokale besturen in de VVSG willen we dit appél met de Vlaamse regering beantwoorden. We slaan de handen in elkaar om de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen verder te verhogen naar 80%. Dit vereist een brede benadering om:
 - Mensen te activeren en aan te trekken uit de bredere arbeidsmarktreserve
 - Mensen aan de slag te houden in duurzame en werkbare loopbanen
 - Ondernemingen perspectief te bieden op het vinden van het nodige talent
 - Talent te blijven ontwikkelen en mensen te versterken via levenslang leren
2. **Aanpak.** Als we onze perspectieven, onze sterktes en onze netwerken samenleggen, zetten we een krachtige hefboom in werking op het lokale niveau; het niveau waar heel wat levensdomeinen samenkomen en waar heel wat drempels voor burgers én ondernemers, uit zowel de reguliere als sociale economie, weggewerkt kunnen worden. Dit vraagt op het terrein inspanningen van alle partners en betrokkenen om maximale arbeidskansen te creëren.

Dit engagement waaraan we gezamenlijk willen vormgeven bouwt voort op de fundamenten die er al zijn. Op het terrein is er al jarenlang constructieve samenwerking tussen sociale partners, lokale besturen, VDAB en andere lokale organisaties, en dit zowel beleidsmatig als organisch. Deze (boven)lokale samenwerking leert ons welke formules werken (en welke niet), waar eenieders sterktes (en zwaktes) liggen en wat de ingrediënten zijn voor een succesvolle samenwerking. Daarnaast verschaffen onderzoek, stakeholderbevragingen, experimenten o.b.v. gebruikersinzichten... onderbouwde inzichten die kunnen helpen om doeltreffende beleidskeuzes te maken. We streven er naar om deze initiatieven samen te brengen in één coherent kader dat gebiedsdekkend is over heel Vlaanderen.

Voortbouwend op deze bestaande fundamenten en vanuit een wederzijds begrip en respect voor elkaars rol en verantwoordelijkheid -in een complex bestuurlijk landschap- engageren we ons om de volgende stap te zetten.

3. **Pact.** Vanuit de doelstellingen en het engagement werken we toe naar een pact "Samen en Lokaal voor Werk". Dit pact vertrekt vanuit gedeelde principes.

4. **Principes.** Het engagement dat we beogen, vertrekt vanuit de bestaande samenwerkingsovereenkomsten tussen VDAB en de lokale besturen en vanuit gedeelde principes die richting geven, houvast bieden om tot gedragen beslissingen te komen en bepalen wat wenselijk is. We erkennen dat innovatie nodig is om tot impactvolle oplossingen te komen en dat:

- een sterke VDAB onmisbaar is in het arbeidsmarktbeleid van de toekomst;
- sterke lokale besturen het verschil kunnen maken;
- samenwerking tussen VDAB, lokale besturen en sociale partners onontbeerlijk is;
- lokale organisaties een belangrijke rol op het terrein hebben.

Het pact moet ervoor zorgen dat elke partner op zijn sterkte wordt ingezet en complementair met elkaar werkt, in functie van een inclusieve dienstverlening met als kenmerken:

- Een klantgerichte aanpak voor elke burger én ondernemer/onderneming met garantie op gebiedsdekkende, toegankelijke en kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Meer maatwerk, waardoor we sterker dan vandaag kunnen inspelen op de specifieke context en behoeften van burgers en ondernemers.
- Ruimte voor gedifferentieerd lokaal beleid om optimaal in te spelen op de lokale arbeidsmarktnoden en mogelijkheden van lokale besturen.
- Meer integrale en transversale aanpak, waarbij we oog hebben voor samenwerking met lokale organisaties en actoren en belendende levensdomeinen zoals kinderopvang, onderwijs, huisvesting, ... die cruciaal zijn in het traject naar werk.
- Een aanpak die inzet op een inclusieve werkvloer en de vraag-en aanbodzijde verbindt.

De lokale realiteit en eigenheid brengen we altijd in synergie met de centrale instrumenten en het centrale kader.

5. **Doelgroepen.** De aanpak verschilt naargelang het statuut en de problematiek van de doelgroep (niet-werkende werkzoekenden, niet-beroepsactieven met uitkering, niet-beroepsactieven zonder uitkering, leefloongerechtigden en andere OCMW-cliënten).

- Het is daarom essentieel om in het pact scherp te stellen wie welke taken opneemt voor de verschillende doelgroepen om resultaten te boeken die geen van de afzonderlijke partners alleen kan bereiken.

6. **Regelgevend kader.** We ontwikkelen een coherent Vlaams beleidsraamwerk met duidelijke contouren rond:

- rollen, doelgroepen, doelstellingen en verwachtingen;
- de inzet van mensen, kennis, middelen, en instrumenten;
- de opvolging, monitoring van de resultaten;
- evaluatie van de resultaten;
- data-uitwisseling en kennisborging;
- ...

Dit kader geeft richting aan bestaande en toekomstige initiatieven en regelgeving zoals de lokale partnerschappen, de lokale regierol, de samenwerkingsovereenkomsten tussen VDAB en de lokale besturen....

7. **Overlegmodel.** We bepalen een structureel en efficiënt overlegmodel tussen de sociale partners in de SERV en VDAB, de Vlaamse Regering en de lokale besturen in de VSG op de relevante niveaus en optimaliseren de bestaande overlegstructuren binnen VDAB.

8. **Verdere afspraak.** We concretiseren deze engagementsverklaring samen verder via een pact (timing: 31 oktober 2023).